

**Analiza mogućnosti izvođenja nastave iz informatike u primarnom obrazovanju uz pomoć
besplatnog softvera otvorenog izvornog koda
(nastavna cjelina *Rješavanje problema i programiranje*)**

Prošireni sažetak

U ovom se radu nastoji dokazati teza da se nastava u osnovnim školama iz predmeta Informatika (nastavna cjelina *Rješavanje problema i programiranje*) može obavljati uz pomoć besplatnog softvera otvorenog izvornog koda (*Free Open Source Software – FOSS*) isto kao što se obavlja uz pomoć komercijalno dobavljivog vlasničkog softvera. Analiza najčešće korištenih programskih alata obavlja se u odnosu na najnoviji nastavni plan i program za osnovnu školu - *Hrvatski nacionalni obrazovni standard (HNOS)*. U radu je praktično pokazano na koji se način besplatan softver otvorenog izvornog koda može koristiti u svakodnevnoj nastavi programiranja u primarnom obrazovanju.

Vlada Republike Hrvatske u svojim *Odrednicama razvitka i uporabe računalnih programa s otvorenim kodom u tijelima državne uprave* od srpnja 2006. godine daje ravnopravne mogućnosti korištenja softvera otvorenog izvornog koda u državnoj upravi. U tom dokumentu, između ostalog, piše i sljedeće:

"9. Vlada Republike Hrvatske će poticati ugradnju znanja s područja programskih rješenja temeljenih na otvorenom izvornom kodu u odgojno-obrazovne sadržaje. Pri tome će se ravnopravno predstavljati sadržaji o otvorenim i vlasničkim programskim rješenjima kako bi se mlade generacije pripremile za samostalno odlučivanje o izboru i opravdanosti odabranog programskog rješenja za pojedinačne informacijske i poslovne potrebe."

Odakle krenuti u ostvarenje tog cilja? Najbolje već od osnovne škole.

U radu se analizira mogućnost korištenja besplatnog operacijskog sustava (*Ubuntu Linux*) i besplatnih programskih alata (*FreeBasic, KTurtle*,) kao ravnopravnih besplatnih zamjena za vlasničke operacijske sustave (razne inačice *Microsoft Windows*) i vlasničke programske alate (*Microsoft Qbasic, Terrapin Logo*). Mogućnosti besplatnih programskih alata analiziraju se u odnosu na nastavne cjeline, teme te zahtjeve nastavnog programa HNOS, a prikazuju se i rezultati analize.

Učenjem i radom uz pomoć besplatnog softvera otvorenog koda učenicima se pruža mogućnost izbora operacijskog sustava i korisničkog softvera koji će koristiti i kod kuće. Ako se učenici odluče za korištenje besplatnog softvera otvorenog izvornog koda na svojim osobnim računalima tada se rješava i mogući problem nelegalnih licenci komercijalnih operacijskih sustava, uredskih aplikacija te drugih korisničkih komercijalno dobavljivih programa.

Ključne riječi: programiranje, softver, otvoreni kod, osnovna škola, HNOS.